

เนื้อหาเพิ่มเติมสำหรับใช้อ้างอิงในการทดสอบ
หลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนตราสารทั่วไป (P1)

หมวดที่ 3 :

ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน : กองทุนรวม
(สำหรับใช้อ้างอิงการทดสอบตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน 2564 เป็นต้นไป)

ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการวิชาชีพ
ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน

บทที่ 9

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวม

ใช้เนื้อหาต่อไปนี้เป็นเนื้อหา หมวดที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตลาดทุน : ตราสารทั่วไป ส่วนที่ 3 กองทุนรวม ในหัวข้อ 9.4.3 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ในตำราหลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนตราสารทั่วไป (สำหรับตำราที่มีการจัดพิมพ์ครั้งที่ 1 – ครั้งที่ 3)

9.4.3 แบ่งตามลักษณะพิเศษ

กองทุนที่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี

- กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund หรือ RMF)

เป็นกองทุนรวมประเภทหนึ่งที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนใช้เป็นช่องทางในการลงทุนหรือการออมเงินแบบสมัครใจ เพื่อเตรียมเงินไว้ใช้สำรองเลี้ยงชีพในวัยเกษียณอายุ โดยทางการ คือ กรมสรรพากรให้สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเป็นการจูงใจให้ผู้ลงทุนลงทุนระยะยาวและต่อเนื่อง

RMF มีหลากหลายนโยบายการลงทุนให้ผู้ลงทุนเลือกที่จะลงทุน เช่น กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมตราสารหนี้ กองทุนรวมตลาดเงิน หรือกองทุนรวมผสม เป็นต้น เป็นกองทุนเปิดที่ผู้ลงทุนสามารถซื้อหรือขายคืนหน่วยลงทุนได้ทุกวันทำการ หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหนังสือชี้ชวน โดยผู้ลงทุนสามารถนำเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนของ RMF ในแต่ละปีไปหักเป็นค่าลดหย่อนภาษีในปีที่ตนเองซื้อได้ โดยมีวงเงินสูงสุดที่สามารถหักลดหย่อนในแต่ละปีได้ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินที่ได้รับซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้ในแต่ละปีโดยไม่มีจำนวนเงินขั้นต่ำในการลงทุนในแต่ละปี และค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพเมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เบี้ยประกันแบบบำนาญ และเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนด้วยแล้วในแต่ละปีต้องไม่เกิน 500,000 บาท โดยผู้ลงทุนจะต้องลงทุนต่อเนื่องไม่น้อยกว่า 5 ปี และถือหน่วยลงทุนจนกระทั่งอายุ 55 ปีบริบูรณ์

ผู้ที่เหมาะสมจะลงทุนใน RMF นั้นคือ ผู้ที่ต้องการออมเงินระยะยาวสำหรับใช้ในยามเกษียณ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ซึ่งไม่มีสวัสดิการออมเงินเพื่อวัยเกษียณมารองรับ
- ลูกจ้างที่นายจ้างยังไม่พร้อมที่จะจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ทำให้ลูกจ้างไม่สามารถสะสมเงินลงทุนเพื่อวัยเกษียณได้
- ลูกจ้างหรือข้าราชการที่มีสวัสดิการออมเงินเพื่อวัยเกษียณอยู่แล้ว แต่ต้องการจะออมเพิ่มเติม เพื่อใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้เต็มวงเงิน 500,000 บาท ตามที่รัฐบาลให้การสนับสนุนและส่งเสริม

- กองทุนรวมเพื่อการออม (Super Saving Fund หรือ SSF)

เป็นกองทุนรวมอีกหนึ่งประเภทที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนใช้เป็นช่องทางในการลงทุนหรือการออมเงินในระยะยาวแบบสมัครใจ โดยกองทุนรวม SSF มีนโยบายที่หลายคล้ายคลึงกับกองทุนรวม RMF

การซื้อกองทุนรวม SSF เพื่อนำไปเป็นค่าลดหย่อนต้องมีจำนวนรวมกันไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินที่ได้รับซึ่งต้องเสียภาษีเงินได้ในปีภาษีนั้น และต้องไม่เกิน 200,000 บาท ทั้งนี้ ค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออมเมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เบี้ยประกันแบบบำนาญ และเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนด้วยแล้วในแต่ละปีต้องไม่เกิน 500,000 บาท ในปีภาษีเดียวกัน

ในปัจจุบันผู้ลงทุนสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนกองทุนรวม SSF ได้ตั้งแต่ปี 2563 ถึงปี 2567 โดยต้องถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ แต่ไม่จำเป็นต้องลงทุนอย่างต่อเนื่องและไม่มีเงินขั้นต่ำในการลงทุน

- **กองทุนรวมเพื่อการออมพิเศษ (Super Saving Fund Extra หรือ SSFX)**

เป็นกองทุนรวมเพื่อการออม (SSF) ที่มีนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ โดยเป็นหนึ่งในมาตรการสร้างความเชื่อมั่นในระบบตลาดทุนจากผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-19) ซึ่งผู้ลงทุนสามารถนำเงินค่าซื้อหน่วยลงทุน SSFX ไปหักลดหย่อนได้ไม่เกิน 200,000 บาท และแยกจากวงเงินหักลดหย่อนค่าซื้อหน่วยลงทุนใน SSF กรณีปกติ และไม่อยู่ภายใต้เพดานวงเงินหักลดหย่อนรวมของเงินสะสม เงินสมทบหรือค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนเพื่อเกษียณอายุทั้งหมด โดยผู้ใช้สิทธิประโยชน์จาก SSFX จะต้องซื้อหน่วยลงทุนระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 และต้องถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ปีนับตั้งแต่วันที่ซื้อหน่วยลงทุน (เหมือนกองทุน SSF กรณีปกติ)

รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม RMF SSF และ SSFX สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในบทที่ 11 หัวข้อ 11.3.4 เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม RMF SSF และ SSFX

บทที่ 11

พื้นฐานการวิเคราะห์กองทุนและกลยุทธ์การลงทุนในกองทุนรวม

ใช้เนื้อหาต่อไปนี้เป็นเนื้อหา หมวดที่ 3 ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ตลาดทุน : ตราสารทั่วไป
ส่วนที่ 3 กองทุนรวม ในหัวข้อ 11.3.4 เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม LTF และ RMF
ในตำราหลักสูตรผู้แนะนำการลงทุนตราสารทั่วไป
(สำหรับตำราที่มีการจัดพิมพ์ครั้งที่ 1 – ครั้งที่ 3)

11.3.4 เงื่อนไขและสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม RMF SSF และ SSFX

กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund: RMF)

เป็นกองทุนรวมประเภทหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการออมระยะยาวสำหรับการดำรงชีพในวัยเกษียณ โดยผู้ลงทุนสามารถนำเงินลงทุนมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้สูงสุดไม่เกิน 500,000 บาทต่อปี เมื่อปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุน

ทั้งนี้ ในการจัดตั้งกองทุนรวม RMF มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริม “การออม” อย่างสม่ำเสมอในระยะยาวของประชาชน เพื่อจะได้มีเงินสำหรับไว้ใช้จ่ายเลี้ยงดูตัวเองเมื่อยามเกษียณอายุ หรือเมื่อพ้นจากงานและไม่มีรายได้ประจำแล้ว โดยกองทุนรวม RMF เหมาะสมกับกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพอิสระหรือลูกจ้างทั่วไป ซึ่งขาดโอกาสสะสมเงินเพื่อวัยเกษียณแบบปลอดภัย เพราะไม่มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) มารองรับ และยังเหมาะสมกับกลุ่มที่ต้องการสะสมเงินลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อชีวิตที่ดีกว่าในวัยเกษียณ แม้ว่าจะมีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่แล้วก็ตาม เพราะเงินจาก Provident Fund เพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในยามเกษียณอายุ

ดังนั้น ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท ห้างร้านเอกชนที่มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่แล้ว ยังสามารถลงทุนเพิ่มเติมในกองทุนรวม (RMF) เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้เต็มวงเงินที่รัฐบาลให้การสนับสนุนสูงสุดในแต่ละปีได้ นั่นคือร้อยละ 30 ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี (มีการปรับเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 15 เป็นร้อยละ 30 ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นไป) โดยไม่เกินปีละ 500,000 บาท เมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เบี้ยประกันแบบบำนาญ หรือเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนในปีนั้นๆ แล้ว การเก็บออมสะสมในวันนี้เพื่อลงทุนในกองทุนรวม RMF จึงทำให้ผู้ลงทุนได้รับประโยชน์ทางภาษีในปัจจุบัน และมีชีวิตที่ดีกว่าผู้มีเงินจำนวนไม่มากในวัยที่เกษียณแล้ว

นอกจากนั้น หากผู้ลงทุนคำนึงถึงความเสี่ยงจากการลงทุนเป็นหลักก็สามารถเลือกซื้อกองทุนรวม RMF ที่มีความเสี่ยงน้อย เช่น กองทุนรวม RMF ที่ลงทุนเฉพาะตราสารหนี้ และ/หรือตราสารตลาดเงินก็ได้ ซึ่งถือเป็นข้อดีของกองทุนรวม RMF คือ มีทางเลือกให้ผู้ลงทุนเลือกได้ว่าจะลงทุนในกองทุนรวม RMF ที่เป็นกองทุนตราสารทุน หรือกองทุนตราสารหนี้ หรือกองทุนที่ผสมกันทั้งตราสารทุนและตราสารหนี้ก็ได้ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้ความเสี่ยงจากการลงทุนในแต่ละกองทุนนั้นแตกต่างกันออกไป

นโยบายการลงทุนของกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

กองทุนรวม RMF มีนโยบายการลงทุนให้ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้หลากหลายรูปแบบเหมือนกองทุนรวมทั่วไป โดยขึ้นอยู่กับว่า บลจ. นั้นๆ จะออกแบบกองทุนรวม RMF ให้ลงทุนในทรัพย์สินใดบ้างตามกรอบที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เพื่อรองรับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ตามช่วงอายุและประสบการณ์ของผู้ลงทุนตั้งแต่ความเสี่ยงต่ำไปจนถึงความเสี่ยงสูง โดยทั่วไปแล้วสามารถแบ่งลักษณะของกองทุนรวม RMF ตามรูปแบบของการลงทุนตามความเสี่ยง ได้ดังนี้

- กองทุนรวม RMF ที่เน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ

กองทุนรวม RMF ประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ในการลงทุนหรือเน้นรูปแบบการลงทุนในตราสารหนี้ ทั้งระยะสั้นแบบกองทุนรวมตลาดเงิน หรือลงทุนในตราสารหนี้ระยะยาว เช่น กองทุนรวม RMF ที่ลงทุนในพันธบัตรหรือตราสารหนี้ภาครัฐล้วนๆ หรือลงทุนในพันธบัตรหรือตราสารหนี้ภาครัฐผสมหุ้นกู้บริษัทเอกชน เป็นต้น ซึ่งส่งผลให้กองทุนรวม RMF รูปแบบนี้มีความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุนที่ต่ำ

- กองทุนรวม RMF ที่เน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงปานกลาง

กองทุนรวม RMF รูปแบบนี้จะมีรูปแบบการลงทุนที่ผสมผสานกันระหว่างการลงทุนในตราสารหนี้และตราสารทุน ซึ่งอาจเรียกว่าเป็นกองทุนผสม (Balanced Fund) ก็ได้ ส่งผลให้กองทุนรวม RMF รูปแบบนี้มีความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับปานกลาง

- กองทุนรวม RMF ที่เน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูง

กองทุนรวม RMF รูปแบบนี้จะเน้นการลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีระดับความเสี่ยงสูง เพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนเฉลี่ยในระยะยาวที่สูงกว่ากองทุนรวม RMF ทั้ง 2 ประเภทข้างต้น โดยจะเน้นการลงทุนในตราสารทุน (หุ้น) เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้กองทุนรวม RMF รูปแบบนี้มีความเสี่ยงและผลตอบแทนจากการลงทุนที่สูง

นอกจากนี้ กองทุนรวม RMF ยังมีรูปแบบการลงทุนอื่นๆ อีก เช่น กองทุนรวม RMF ที่มีการลงทุนในต่างประเทศ หรือกองทุนรวม RMF ที่เน้นลงทุนในทองคำ เป็นต้น

เงื่อนไขของการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

1. ในแต่ละปีผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนในกองทุนรวม RMF กองใดกองหนึ่งหรือหลายกองใน บลจ. เดียว หรือหลาย บลจ. ก็ได้ (ไม่มีขั้นต่ำในการลงทุนซื้อ)
2. ในแต่ละปี ผู้ลงทุนจะลงทุนในกองทุนรวม RMF ทุกกองทุนรวมกันทุกบริษัทจัดการ ได้สูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีในแต่ละปี และจะต้องไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี เมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เบี้ยประกันแบบบำนาญ หรือเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนแล้ว เช่น ถ้าผู้ลงทุนมีการสะสมเงินในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่แล้ว จะต้องนำเงินที่ลงทุนใน RMF ทั้งหมดในปีนั้นไปรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุน กบข. หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปีนั้นๆ แล้วนำไปยกเว้นภาษีเงินได้มากที่สุดไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี
3. ในแต่ละปี ผู้ลงทุนต้องซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่องไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง (ลงทุนต่อเนื่องทุกปี) แต่สามารถระงับการซื้อหน่วยลงทุนได้ไม่เกิน 1 ปี ติดต่อกัน มิฉะนั้นจะถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน ยกเว้นในปีนั้นๆ หรือหลายปีติดต่อกันผู้ลงทุนไม่มีเงินได้ทุกประเภท ทั้งนี้ จะนับอายุการ

ลงทุนเฉพาะปีที่ได้อื้อหน่วยลงทุนและได้รับสิทธิยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุน

4. ผู้ลงทุนจะต้องถือหน่วยลงทุนในกองทุนรวม RMF อย่างต่อเนื่องไปจนกว่าจะมีอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ และจะต้องมีอายุการลงทุนในกองทุนรวม RMF ไม่น้อยกว่า 5 ปี (นับอายุการลงทุนเฉพาะปีที่ได้อื้อหน่วยลงทุนและได้รับสิทธิยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรกโดยคิดแบบวันชนวัน) ยกเว้นกรณีทุพพลภาพ หรือเสียชีวิตในระหว่างการถือหน่วยลงทุน
5. หน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF ไม่สามารถนำไปจำหน่าย โอน จำน่า หรือนำไปเป็นหลักประกัน เนื่องจากมีผลผูกพันกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้ลงทุนแต่ละคน
6. ผู้ลงทุนมีหน้าที่ในการนำเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF ทั้งเงินลงทุนและกำไรจากการลงทุนไปคำนวณในเงินได้พึงประเมิน แต่ระบุเป็นเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี (ในกรณีถือครองครบเงื่อนไขสิทธิประโยชน์ทางภาษี)
7. ไม่ควรลงทุนในจำนวนเงินเกินกว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ (เนื่องจากต้องมีภาระภาษีเกิดขึ้นหากทำการขายกองทุน RMF ในส่วนนี้แล้วมีกำไร ไม่ว่าจะขายเมื่อใดก็ตาม) หากต้องการลงทุนมากเกินกว่าที่กำหนด ผู้ลงทุนควรเลือกลงทุนในกองทุนรวมทั่วไปแทน

สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

การลงทุนในกองทุนรวม RMF จะทำให้ผู้ลงทุนสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างๆ ดังนี้

1. เงินลงทุนในกองทุนรวม RMF ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำไปรวมคำนวณภาษีเงินได้ตามที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีในปีภาษีนั้นๆ และเมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เบี้ยประกันแบบบำนาญ หรือเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนแล้วต้องไม่เกิน 500,000 บาท ในแต่ละปีภาษี
2. เงินที่ได้ถอนจากกองทุนรวม RMF และกำไรส่วนเกินทุน (capital gain) เมื่อผู้ลงทุนอายุไม่ต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์ และลงทุนในกองทุนรวม RMF มาแล้วเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 5 ปีการลงทุน นับตั้งแต่วันที่ลงทุนครั้งแรก จะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีทั้งจำนวน
3. กรณีได้ถอนเนื่องจากผู้ลงทุนทุพพลภาพหรือตาย เงินที่ได้ถอนจะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีทั้งจำนวน

ข้อแตกต่างระหว่างกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพกับกองทุนรวมทั่วไป

1. ผู้ลงทุนในกองทุนรวม RMF จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี โดยสามารถนำเงินที่เอาไปลงทุนในปีนั้นๆ ไปหักออกจากเงินได้ก่อนคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีที่ลงทุน หากมีการลงทุนเป็นไปตามเงื่อนไขที่ทางการกำหนด
2. กรณีที่ผู้ลงทุนมีการกระทำที่เป็นกรณีผิดเงื่อนไขการลงทุนของกองทุนรวม RMF เช่น มีการขายคืนหน่วยลงทุนออกไปก่อนระยะเวลาที่กำหนด และเมื่อขายแล้วได้รับกำไรเมื่อเทียบกับต้นทุนเฉลี่ยของหน่วยลงทุน RMF ในกองทุนนั้นๆ กำไรที่ได้รับจากการลงทุน (capital gain) ต้องนำไปรวมเป็นรายได้เพื่อคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
3. หน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF ไม่สามารถโอน จำน่า หรือนำหน่วยลงทุนไปเป็นหลักประกันได้
4. กองทุนรวม RMF ทุกประเภทไม่มีการจ่ายเงินปันผล

ตัวอย่างการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้มีเงินได้ที่ลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ตัวอย่างที่ 11-4 หากนาย A มีเงินเดือน เดือนละ 250,000 บาท คิดเป็นเงินได้ทั้งปี 3,000,000 บาท และจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) 5% ของเงินเดือน คิดเป็นเงินที่นาย A ต้องจ่ายเข้า Provident Fund 150,000 บาท ($3,000,000 \times 5\%$) ต่อปี สมมติว่านาย A มีเงินได้เป็นโบนัสอีก 400,000 บาท และไม่มีเงินได้อื่นอีก เท่ากับทั้งปีมีเงินได้เท่ากับ 3,400,000 บาท ($3,000,000 + 400,000$)

หากต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีผ่านการลงทุนในกองทุนรวม RMF นาย A สามารถลงทุนในกองทุนรวม RMF ขั้นต่ำในจำนวนเท่าใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละกองทุน (เนื่องจากไม่มีกำหนดการลงทุนขั้นต่ำ) และหากคุณต้องการลงทุนในกองทุนรวม RMF ขั้นสูงสุด 30% จะคิดเป็น 1,020,000 บาท ซึ่งคำนวณจาก $3,400,000 \times 30\%$

อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้ นาย A ไม่สามารถลงทุนในกองทุนรวม RMF ได้เต็มสิทธิที่ 30% ของเงินได้ เนื่องจากเมื่อนำกองทุนรวม RMF ที่นาย A คำนวณว่าจะลงทุนได้ในปีนี้มารวมกับเงินสะสมใน Provident Fund ของนาย A ที่นายจ้างหักออกจากเงินเดือนนาย A ทุกเดือนในปีนั้นแล้ว ปรากฏว่าเกินเพดานการลงทุนสูงสุดที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ที่ 500,000 บาท ดังนั้น นาย A จึงสามารถลงทุนในกองทุนรวม RMF ได้สูงสุดเท่ากับ 350,000 บาท (มาจากเพดาน 500,000 บาท - 150,000 บาท ที่นาย A ถูกหักโดยนายจ้างเพื่อเป็นเงินสะสมใน Provident Fund) ดังนั้น เงินที่นาย A ลงทุนทั้ง 350,000 บาทนี้ สามารถนำไปหักออกจากเงินได้ ก่อนนำส่วนที่เหลือไปคำนวณภาษีในปีนั้นๆ ได้ทั้งจำนวน ทำให้เสียภาษีน้อยลงเท่ากับเงินที่นำไปลงทุนในกองทุนรวม RMF ในปีนั้นของทุกๆ กองทุนของทุกๆ บลจ. คุณด้วยฐานภาษีขั้นสูงสุดที่จ่ายให้กรมสรรพากร เช่น ถ้าฐานภาษีสูงสุดของตัวอย่างข้างต้นเท่ากับ 30% นาย A ลงทุน 350,000 บาท ทำให้เสียภาษีน้อยลงสูงสุดถึง 105,000 บาท อีกทั้ง เงินที่ลงทุนไปนั้นยังเป็นการลงทุนไว้ใช้ในวัยเกษียณอีกด้วย

การคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้ลงทุนหากผู้ลงทุนผิดเงื่อนไขการลงทุน

ในกรณีที่ผู้ลงทุนได้ซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนรวม RMF โดยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีของเงินลงทุนไปแล้ว ต่อมาผู้ลงทุนไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันในข้อดังต่อไปนี้ ผู้ลงทุนจะต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับ ดังนี้

- กรณีที่ผิดเงื่อนไขการลงทุนโดยมีการลงทุนในกองทุนรวม RMF น้อยกว่า 5 ปี การนับอายุการลงทุนให้นับตั้งแต่วันแรกที่ได้ซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก และนับเฉพาะปีที่ได้ซื้อหน่วยลงทุนและได้ใช้สิทธิยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้เท่าที่ได้จ่ายเป็นค่าซื้อหน่วยลงทุน ซึ่งเป็นเหตุผลที่ได้ระบุไว้ในเงื่อนไขของการลงทุนข้างต้น หากผู้ถือหน่วยลงทุนได้ลงทุนในกองทุนรวม RMF น้อยกว่า 5 ปี ถือว่าเป็นการผิดเงื่อนไขการลงทุน และผู้ลงทุนต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับในปีก่อนๆ
- กรณีผิดเงื่อนไขการลงทุนโดยการขายคืนหน่วยลงทุนในกองทุนรวม RMF ก่อนอายุ 55 ปีบริบูรณ์ ถึงแม้ว่าจะมีการลงทุนในกองทุนรวม RMF มาเป็นระยะเวลามากกว่าหรือเท่ากับ 5 ปีแล้วก็ตาม แต่หากอายุผู้ลงทุนยังไม่ถึง 55 ปีบริบูรณ์ แล้วมีการขายคืนหน่วยลงทุนไม่ว่าจะแค่บางส่วนหรือทั้งหมด ก็ถือได้ว่าเป็นการผิดเงื่อนไขการลงทุน
- กรณีผิดเงื่อนไขการลงทุนโดยการระงับการซื้อหน่วยลงทุนเกิน 1 ปีติดต่อกัน เว้นแต่ว่าในปีนั้นๆ หรือหลายปีติดต่อกันที่ผู้ลงทุนไม่มีเงินได้ ถือว่าไม่ผิดเงื่อนไขการลงทุนแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ผู้ลงทุนต้องไม่ลืมแจ้งกรมสรรพากรใน แบบ ภงด. 90 หรือ ภงด. 91 ด้วย

จากการที่กองทุนรวม RMF มีวัตถุประสงค์เน้นส่งเสริมการออมระยะยาวเพื่อการเลี้ยงชีพในวัยเกษียณ โดยมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับผู้ลงทุนเพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการลงทุนผ่านกองทุนรวม RMF ดังนั้น การลงทุนจึงมีเงื่อนไข และหากผู้ลงทุนปฏิบัติผิดเงื่อนไขการลงทุนของกรมสรรพากร ผู้ลงทุนต้องปฏิบัติตามดังนี้

- ผู้ลงทุนจะต้องนำกำไรที่เกิดขึ้นจากการขายคืนหน่วยลงทุน (capital gain) มาคำนวณรวมเป็นเงินได้และเสียภาษี พร้อมทั้งปฏิบัติตามดังต่อไปนี้
 - หากมีการขายคืนหน่วยลงทุนก่อนระยะเวลาที่กำหนด คือ ผู้ลงทุนมีอายุน้อยกว่า 55 ปีบริบูรณ์ และลงทุนมานาน้อยกว่า 5 ปี หรือขาดการลงทุนเกินกว่า 1 ปี ผู้ลงทุนจะต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับมา 5 ปี ย้อนหลัง (นับตามปีปฏิทิน) โดยนำเงินลงทุนใน RMF ที่ใช้ลดหย่อนภาษีไปแล้วในแต่ละปี มาแยกยื่นแบบแสดงรายการภาษีเพิ่มเติมของแต่ละปีภาษี โดยให้ยื่นใหม่ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป
 - กรณีที่ไม่ได้ชำระภายในเดือนมีนาคม กรมสรรพากรจะถือเสมือนหนึ่งผู้ลงทุนรายนั้นยื่นแบบเสียภาษีไม่ทันกำหนด ซึ่งจะต้องมีเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของยอดภาษีที่ต้องจ่ายคืนให้กรมสรรพากรเหมือนกรณีทั่วไป โดยนับจากเดือนเมษายนเป็นต้นไป แต่ทั้งนี้จะไม่เกินภาษีที่ต้องชำระเพิ่ม
 - ถ้าเพิกเฉยไม่ชำระคืนภายในเดือนมีนาคมและถูกหมายเรียก อาจต้องเสียเบี้ยปรับเพิ่มเติมอีก ตั้งแต่ 1-2 เท่าของภาษีที่ต้องจ่ายคืน เหมือนกรณีอื่นๆ โดยทั่วไป
 - กรณีมีการไถ่ถอนหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF ไม่ว่าจะบางส่วนหรือทั้งหมดก่อนกำหนดตามเงื่อนไข เงินได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน (capital gain) ต้องนำมาคำนวณภาษี ยกเว้นได้ถือหน่วยลงทุนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี (นับตั้งแต่วันซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก)

ตัวอย่างที่ 11-5 กรณีผู้ลงทุนได้กระทำผิดเงื่อนไขการลงทุนในกองทุนรวม RMF โดยผู้ลงทุนขายคืนหน่วยลงทุนบางส่วนหรือทั้งหมด เมื่อผู้ลงทุนได้ถือหน่วยลงทุนใน RMF ไว้เป็นเวลาดำกว่า 5 ปี และผู้ลงทุนมีอายุต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์

อายุผู้ลงทุน	วันที่ลงทุน	ปีที่ลงทุน	เงินลงทุนใน RMF
40 ปี	5 มีนาคม 25x1	1	5,000
41 ปี	15 ธันวาคม 25x2	2	5,000
42 ปี	1 เมษายน 25x3	3	5,000
43 ปี	5 มีนาคม 25x4	4	5,000
44 ปี	30 ธันวาคม 25x5	5	ขายคืนหน่วยลงทุนบางส่วนหรือทั้งหมด (ผิดเงื่อนไข)

จากตัวอย่างที่ 11-5 นี้ ผู้ลงทุนเริ่มซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรกเมื่ออายุ 40 ปี เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 25x1 และขายคืนหน่วยลงทุนเมื่ออายุ 44 ปี เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 25x5 ถือว่าปฏิบัติผิดเงื่อนไขการลงทุนเนื่องจากถือหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF น้อยกว่า 5 ปี นับตั้งแต่วันซื้อหน่วยลงทุนครั้งแรก (นับวันชนวัน) และมีอายุต่ำกว่า 55 ปีบริบูรณ์ **ผู้ลงทุนต้องชำระคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับในช่วง 5 ปีปฏิทินที่ผ่านมา (คือ ปีที่ 1-4) ภายในเดือนมีนาคมของปีที่ 6**

ทั้งนี้ ผู้ลงทุนยังต้องนำเงินผลประโยชน์ (capital gain) ที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุน ไปรวมกับเงินได้อื่นๆ ที่ผู้ลงทุนได้รับในปีภาษีนั้นเพื่อเสียภาษีเงินได้อีกด้วย

ข้อดีและข้อควรระวังในการลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ

ข้อดี

1. ผู้ลงทุนสามารถเลือกลงทุนในกองทุนรวม RMF ที่มีนโยบายการลงทุนที่หลากหลาย ตามระดับความเสี่ยง และผลตอบแทนคาดหวังที่เหมาะสมกับตนเองได้ โดยนโยบายการลงทุนไม่ได้บังคับว่าต้องเป็นกองทุนหุ้นหรือกองทุนตราสารหนี้แต่เพียงประเภทเดียว
2. ผู้ลงทุนมีทางเลือกในการออมและการลงทุนเพื่อเป็นหลักประกันแก่ตนเองหรือครอบครัวเมื่อพ้นวัยทำงาน
3. ผู้ลงทุนได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในแต่ละปีที่ลงทุนในกองทุนรวม RMF
4. ผู้ลงทุนสามารถสับเปลี่ยนหน่วยลงทุนของกองทุนรวม RMF หนึ่งไปยังกองทุนรวม RMF อื่นที่เหมาะสมกับสถานะการลงทุนในขณะนั้นๆ ได้

ข้อควรระวัง

1. เงื่อนไขการลงทุนที่ทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม RMF ทำให้ผู้ลงทุนควรพิจารณาการออมในระยะยาวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ
2. ผู้ลงทุนต้องรู้จักตัวเองว่ามีเป้าหมายการลงทุนเป็นแบบใด และยอมรับความเสี่ยงในการลงทุนได้มากน้อยเพียงใด รวมถึงพิจารณาการกระจายการลงทุนและความเสี่ยงในสินทรัพย์ต่างๆ ประกอบการลงทุน ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
3. ผู้ลงทุนควรพิจารณาผลงานของ บลจ. ในระยะยาวโดยเน้นถึงสไตล์การลงทุนของ บลจ. หรือกองทุนนั้นๆ คุณภาพในการให้บริการ รวมทั้งการคิดค่าธรรมเนียมการจัดการ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เป็นธรรมต่อกองทุน
4. อย่าลืมกรอกแบบ ภงด. 90 หรือ 91 ส่งให้กรมสรรพากรทุกปีให้ครบถ้วน ไม่ว่าจะมียรายได้ หรือได้ลงทุนในกองทุนรวม RMF ในปีภาษีนั้นหรือไม่
5. ผู้ลงทุนควรเลือกกองทุนรวม RMF ที่เหมาะสมกับเป้าหมายการเกษียณอายุของตนเอง ทั้งนี้มีผู้ลงทุนจำนวนมากลงทุนในกองทุนรวม RMF ที่ให้ผลตอบแทนต่ำเกินไปในระยะยาวจนมีเงินไม่เพียงพอที่จะใช้ในวัยเกษียณอายุ

กองทุนรวมเพื่อการออม (Super Saving Fund: SSF)

เป็นกองทุนรวมประเภทหนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมระยะยาวมากขึ้น ซึ่งการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุนรวม SSF จะเน้นให้กลุ่มวัยเริ่มต้นทำงานไปจนถึงกลุ่มผู้มีรายได้ปานกลาง เพื่อเป็นการให้คนในกลุ่มดังกล่าวได้เริ่มมีการออมระยะยาวโดยเร็ว อีกทั้งยังเป็นกองทุนที่เพิ่มเติมแทนที่กองทุนรวม LTF ซึ่งหมดการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีในปี 2562

เงื่อนไขของการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม

ผู้ลงทุนในกองทุนรวม SSF จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ดังนี้

1. ต้องถือครองหน่วยลงทุนแต่ละก้อนไม่น้อยกว่า 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ (เว้นแต่กรณีที่เกิดถอนหน่วยลงทุนในกองทุน SSF เพราะเหตุสุขภาพหรือเสียชีวิต)
2. ไม่กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำในการลงทุน (ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของแต่ละกองทุน)
3. ไม่จำเป็นต้องลงทุนต่อเนื่อง โดยสามารถเลือกลงทุนเฉพาะปีที่ต้องการลดหย่อนภาษีได้ โดยสามารถซื้อ SSF ได้หลายกองทุน
4. สามารถลงทุนในกองทุนรวม SSF กองทุนใดกองทุนหนึ่งหรือหลายๆ กองทุน ใน บลจ. เดียวกันหรือหลาย บลจ. ก็ได้

5. ไม่ควรลงทุนในจำนวนเงินเกินกว่าสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่ได้รับ (เนื่องจากต้องมีภาระภาษีเกิดขึ้นหากทำการขายกองทุน SSF ในส่วนนี้แล้วมีกำไร ไม่ว่าจะขายเมื่อใดก็ตาม) หากต้องการลงทุนมากเกินกว่าที่กำหนด ผู้ลงทุนควรเลือกลงทุนในกองทุนรวมทั่วไปแทน

สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการออม

ผู้ลงทุนที่ลงทุนในกองทุนรวม SSF จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี ดังนี้

1. เงินซื้อหน่วยลงทุนของกองทุน SSF สามารถนำไปยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง สูงสุดไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้พึงประเมินที่ต้องเสียภาษีในแต่ละปี และไม่เกิน 200,000 บาทต่อปี โดยเมื่อรวมกับเงินลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ เงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เบี้ยประกันแบบบำนาญ หรือเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชนแล้วต้องไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี เช่น ถ้าผู้ลงทุนมีการสะสมเงินในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่แล้ว จะต้องนำเงินที่ลงทุนใน SSF ทั้งหมดในปีนั้นไปรวมกับเงินสะสมเข้ากองทุน กบข. หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพในปีนั้นๆ แล้วนำไปยกเว้นภาษีเงินได้มากที่สุดไม่เกิน 500,000 บาท ต่อปี
2. เงินลงทุนที่ผู้ลงทุนได้ถอนออกจากกองทุน SSF หากเงินลงทุนก้อนนั้นๆ อยู่ในกองทุนมาไม่น้อยกว่า 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ ทั้งเงินลงทุนและกำไรที่ได้รับจากการขายคืนหน่วยลงทุนจะได้รับการยกเว้นภาษีทั้งจำนวน
3. ผู้ลงทุนมีหน้าที่ในการนำเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุน SSF ทั้งเงินลงทุนและกำไรจากการลงทุนไปคำนวณในเงินได้พึงประเมิน แต่ระบุเป็นเงินได้ที่ได้รับการยกเว้นภาษี (ในกรณีถือครองครบเงื่อนไขสิทธิประโยชน์ทางภาษี)
4. กรณีได้ถอนเนื่องจากผู้ลงทุนทุพพลภาพหรือเสียชีวิต เงินที่ได้ถอนจะได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีทั้งจำนวน

ข้อแตกต่างระหว่างกองทุนรวมเพื่อการออมกับกองทุนรวมทั่วไป

1. ผู้ลงทุนในกองทุน SSF จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี หากมีการลงทุนเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด
2. หากผู้ลงทุนผิดเงื่อนไขการลงทุน เช่น มีการขายหน่วยลงทุนของกองทุน SSF ออกไปก่อนกำหนดที่ระบุ และมีกำไรจากการขาย กำไรที่ได้รับ (capital gain) นั้นๆ ผู้ลงทุนมีหน้าที่จะต้องนำไปรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา รวมถึงต้องเสียภาษีเงินได้สำหรับปีภาษีที่ได้นำเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนไปหักออกจากเงินได้เพื่อยกเว้นภาษีเงินได้มาแล้วที่อยู่ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ของปีภาษีนั้นๆ จนถึงวันที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มเติมเพื่อเสียภาษีเงินได้เพิ่มเติมของปีภาษีดังกล่าว พร้อมเงินเพิ่มร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของยอดภาษีที่ต้องจ่ายคืนให้กรมสรรพากร (ที่มา : ประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีเงินได้ฉบับที่ 369 ข้อ 4)
3. กองทุน SSF เป็นกองทุนรวมซึ่งมีสภาพคล่องน้อย เพราะกำหนดให้ผู้ลงทุนต้องทำการถือครองหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ โดยแต่ละกองทุนของแต่ละ บลจ. จะมีการกำหนดวันเวลาให้ลูกค้าขายคืน (ไม่ว่าจะเป็นการขายคืนโดยผิดหรือไม่ผิดเงื่อนไขก็ตาม) แตกต่างกันไป

ตัวอย่างการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้มีเงินได้ที่ลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการออม

ตัวอย่างที่ 11-6 หากคุณมีเงินเดือน เดือนละ 100,000 บาท คิดเป็นเงินได้ทั้งปี 1,200,000 บาท และจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) 5% ของเงินเดือน คิดเป็นเงินที่คุณต้องจ่ายเข้า Provident Fund 60,000 บาท ($1,200,000 \times 5\%$) ต่อปี และได้ซื้อกองทุน RMF เพิ่ม 200,000 บาท โดยมีการซื้อประกันชีวิตแบบบำนาญอีก 100,000 บาท สมมติว่าคุณมีเงินได้เป็นโบนัสอีก 300,000 บาท และไม่มีเงินได้อื่นอีก เท่ากับทั้งปีมีเงินได้เท่ากับ 1,500,000 บาท ($1,200,000 + 300,000$)

หากต้องการได้รับการลดหย่อนภาษีผ่านการลงทุนในกองทุน SSF เนื่องจากกองทุน SSF ไม่มีกำหนดเงินขั้นต่ำในการลงทุน แต่ถ้าคุณต้องการลงทุนในกองทุน SSF ขั้นสูงสุด 30% จะคิดเป็น 450,000 บาท ซึ่งคำนวณจาก $1,500,000 \times 30\%$ ซึ่งในกรณีที่คุณไม่สามารถซื้อได้เต็มที่ 30% เนื่องจากเกิน 200,000 บาท

อย่างไรก็ตาม ในกรณีนี้คุณสามารถซื้อกองทุน SSF ได้สูงสุดเท่ากับ 140,000 บาทเท่านั้น (มาจากเพดาน 500,000 บาท – 60,000 บาท (Provident Fund) – 200,000 บาท (RMF) – 100,000 บาท (เบี้ยประกันชีวิตแบบบำนาญ) ซึ่งหากซื้อกองทุน SSF เกินกว่านี้ จะทำให้เกินเพดานการลงทุนสูงสุดที่กรมสรรพากรกำหนดไว้ที่ 500,000 บาท

เงินที่คุณลงทุนทั้ง 140,000 บาท นี้ สามารถนำไปหักออกจากเงินได้ ก่อนนำส่วนที่เหลือไปคำนวณภาษีในปีนั้นๆ ได้ทั้งจำนวน ทำให้เสียภาษีน้อยลงเท่ากับเงินที่นำไปลงทุนในกองทุน SSF ในปีนั้นของทุกๆ กองทุนของทุกๆ บลจ. คุณด้วยฐานภาษีขั้นสูงสุดที่คุณจ่ายให้กรมสรรพากร เช่น ถ้าฐานภาษีสูงสุดของตัวอย่างข้างต้นเท่ากับ 20% คุณลงทุน 140,000 บาท ทำให้เสียภาษีน้อยลงสูงสุดถึง 28,000 บาท

การคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้ลงทุนหากผู้ลงทุนผิดเงื่อนไขการลงทุน

จากการที่กองทุน SSF มีวัตถุประสงค์เน้นส่งเสริมการออมระยะยาว โดยมีสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้กับผู้ลงทุน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้มีการลงทุนผ่านกองทุน SSF ดังนั้น การลงทุนจึงมีเงื่อนไข และหากผู้ลงทุนปฏิบัติผิดเงื่อนไขการลงทุนของกรมสรรพากร ผู้ลงทุนต้องปฏิบัติดังนี้

- ผู้ลงทุนจะต้องคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับการลดหย่อนไปแล้วให้แก่กรมสรรพากร เฉพาะส่วนของเงินก้อนที่นำออกมาจากกองทุนก่อนครบ 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ
- ผู้ลงทุนจะต้องเสียเงินเพิ่มให้แก่กรมสรรพากรในอัตราร้อยละ 1.5 ต่อเดือนของเงินภาษีที่ต้องนำส่ง แต่ทั้งนี้ไม่เกินจำนวนภาษีที่ต้องเสีย โดยเริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการหรือนำส่งภาษีจนถึงวันชำระ หรือนำส่งภาษีเพิ่มเติม ดังนั้น ผู้ลงทุนควรดำเนินการชำระคืนโดยเร็ว
- ผู้ลงทุนจะต้องนำกำไรจากการขายคืนหน่วยลงทุน (ถ้ามี) ไปรวมกับเงินได้อื่นๆ ที่ผู้ลงทุนได้รับในปีภาษีนั้น เพื่อเสียภาษีเงินได้

ตัวอย่างที่ 11-7 กรณีผิดเงื่อนไขการลงทุน โดยการขายคืนหน่วยลงทุนของกองทุน SSF ที่ถือไว้น้อยกว่า 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ ซึ่งถือว่าปฏิบัติผิดเงื่อนไขการลงทุน และการขายคืนหน่วยลงทุนของผู้ลงทุนทำให้ผู้ลงทุนได้รับเงินลงทุนคืนสูงกว่าต้นทุน (สมมติว่าผู้ลงทุนมีเงินได้พึงประเมินในปีภาษี เมื่อคำนวณตามเงื่อนไขการลงทุนแล้วสามารถลงทุนได้สูงสุดจำนวนเงิน 200,000 บาท)

	ปีที่ลงทุน / ขายคืน	NAV ต่อหน่วย (บาท)	จำนวนหน่วย	จำนวนเงิน ลงทุน (บาท)	จำนวนเงินค่าขาย คืนหน่วยลงทุน (บาท)
ลงทุน SSF	2563	10.00	20,000	200,000	-
	2564	:	:	:	:
	2565	:	:	:	:
ขายคืน SSF	2566	13.00	(20,000)	-	260,000

จากตัวอย่างที่ 11-7 ข้างต้น ผู้ลงทุนได้ซื้อหน่วยลงทุนของกองทุน SSF ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 และในปี พ.ศ. 2566 ได้ขายคืนหน่วยลงทุนที่ซื้อไว้ทั้งหมด 20,000 หน่วย (ถือหน่วยลงทุนน้อยกว่า 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ ซึ่งถือว่าผิดเงื่อนไขการลงทุน) ผู้ลงทุนต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้ลงทุนได้รับเงินค่าขายคืนหน่วยลงทุนเท่ากับ 260,000 บาท (20,000 หน่วย คูณ 13.00 บาท/หน่วย) สูงกว่าต้นทุนที่จ่ายซื้อ (200,000 บาทที่มาจาก 20,000 หน่วย คูณ 10.00 บาท/หน่วย) แสดงว่าผลประโยชน์มีค่าเป็นบวกหรือมีกำไรเท่ากับ 60,000 บาท (260,000 – 200,000)
2. ผู้ลงทุนมีหน้าที่นำเงินผลประโยชน์นั้น (60,000 บาท) ไปรวมคำนวณกับเงินได้อื่นที่ผู้ลงทุนได้รับในปีภาษี พ.ศ. 2566 เพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
3. ผู้ลงทุนจะต้องชำระคืนสิทธิประโยชน์ทางภาษีที่เคยได้รับมาในปีภาษี พ.ศ. 2563 (จากการที่ได้นำเงินค่าซื้อหน่วยลงทุนจำนวน 200,000 บาท ไปหักออกจากเงินได้เพื่อยกเว้นภาษี) พร้อมเงินเพิ่ม (ระยะเวลาที่ใช้คำนวณเงินเพิ่มเริ่มนับเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นรายการหรือนำส่งภาษี (ภายในเดือนมีนาคมของปีถัดจากปีที่ผิดเงื่อนไข ซึ่งในที่นี้ก็คือภายในเดือนมีนาคมของปี พ.ศ.2567) จนถึงวันชำระหรือนำส่งภาษี) ดังนั้นผู้ลงทุนจึงควรดำเนินการชำระคืนโดยเร็ว

ข้อดีและข้อควรระวังในการลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการออม

ข้อดี

1. ผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องลงทุนในกองทุน SSF ติดต่อกันทุกปี โดยหากผู้ลงทุนต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีในปีใด ก็สามารถเลือกลงทุนในปีนั้น
2. การลงทุนในกองทุน SSF มีเงื่อนไขโดยกำหนดระยะเวลาการถือครองหน่วยลงทุนแต่ละหน่วย เพียง 10 ปี นับจากวันที่ซื้อ ซึ่งหากเป็นวัยเริ่มต้นทำงานระยะเวลาการถือครองเพื่อให้ครบเงื่อนไขของกองทุน SSF จะน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกองทุน RMF
3. ผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางสามารถได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากการลงทุนในกองทุน SSF มากขึ้นได้
4. การลงทุนในกองทุน SSF สามารถเลือกนโยบายการลงทุนได้หลายหลายตามความเหมาะสมของผู้ลงทุน

ข้อควรระวัง

1. เนื่องจากกองทุน SSF มีนโยบายการลงทุนที่หลากหลาย อาจทำให้ผู้ลงทุนมีความเสี่ยงจากความผันผวนมากกว่าความเสี่ยงที่ตนเองสามารถยอมรับได้ ผู้ลงทุนจึงต้องรู้จักตัวเองว่ามีเป้าหมายการลงทุนเป็นแบบใด และยอมรับความเสี่ยงในการลงทุนได้มากน้อยเพียงใด รวมถึงพิจารณาการกระจายการลงทุนและความเสี่ยงในสินทรัพย์ต่างๆ ประกอบการลงทุน ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม

2. ผู้ลงทุนในกองทุน SSF ต้องถือครองกองทุนไม่น้อยกว่า 10 ปีนับจากวันที่ซื้อ จึงอาจเกิดความเสี่ยงในเรื่องของสภาพคล่องในการลงทุนได้
3. ผู้ลงทุนควรพิจารณาผลงานของ บลจ. ในระยะยาวโดยเน้นถึงสไตล์การลงทุนของ บลจ. หรือกองทุนนั้นๆ คุณภาพในการให้บริการ รวมทั้งการคิดค่าธรรมเนียมการจัดการ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เป็นธรรมต่อกองทุน

กองทุนรวมเพื่อการออมพิเศษ (Super Saving Fund Extra: SSFX)

เป็นกองทุน SSF ที่มีนโยบายการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ เพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุนระยะยาวและสร้างความเชื่อมั่นในระบบตลาดทุน โดยหลักเกณฑ์เงื่อนไขการลงทุนจะเหมือนกับกองทุน SSF กรณีปกติ แต่จะแตกต่างกันที่สิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยเงินซื้อหน่วยลงทุนของกองทุน SSFX สามารถนำไปยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามที่จ่ายจริง ไม่เกิน 200,000 บาท

ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์ทางภาษีของกองทุน SSFX จะแตกต่างหากจากวงเงินหักค่าลดหย่อนของกองทุน SSF ปกติ และไม่อยู่ภายใต้เพดานวงเงินหักลดหย่อนรวมของเงินสะสม เงินสมทบ หรือค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนเพื่อการเกษียณอายุทั้งหมด โดยจะต้องซื้อหน่วยลงทุนในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 เท่านั้น และถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ปีเหมือนกองทุน SSF กรณีปกติ

ตัวอย่างการคำนวณสิทธิประโยชน์ทางภาษีของผู้มีเงินได้ที่ลงทุนผ่านกองทุนรวมเพื่อการออมพิเศษ

ตัวอย่างที่ 11-8 จากข้อมูลตามตัวอย่างที่ 11-6 ที่คุณมีเงินเดือน เดือนละ 100,000 บาท คิดเป็นเงินได้ทั้งปี 1,200,000 บาท และจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) 5% ของเงินเดือน คิดเป็นเงินที่คุณต้องจ่ายเข้า Provident Fund 60,000 บาท ($1,200,000 \times 5\%$) ต่อปี และได้ซื้อกองทุน RMF เพิ่ม 200,000 บาท โดยมีการซื้อประกันชีวิตแบบบำนาญอีก 100,000 บาท สมมติว่าคุณมีเงินได้เป็นโบนัสอีก 300,000 บาท และไม่มีเงินได้อื่นอีก เท่ากับทั้งปีนี้มีเงินได้เท่ากับ 1,500,000 บาท ($1,200,000 + 300,000$) กรณีนี้จะมีการซื้อ SSF กรณีปกติได้ 140,000 บาท

หากต้องการได้รับการลดหย่อนภาษีสูงสุดผ่านการลงทุนในกองทุน SSFX คุณสามารถซื้อ SSFX ได้สูงสุดเท่ากับ 200,000 บาท โดยไม่ต้องพิจารณาถึงรายได้และเงินที่นำไปหักลดหย่อนต่างๆ เช่น Provident Fund กองทุน RMF หรือ กองทุน SSF กรณีปกติ

ทั้งนี้ ในกรณีที่มีการขายหน่วยลงทุนในกองทุน RMF SSF และ SSFX แบบผิดเงื่อนไข บลจ. มีหน้าที่ในการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามอัตรากำไรสุทธิที่บุคคลธรรมดาของกำไรจากการขายคืนเพื่อส่งให้กรมสรรพากร จากเดิมที่หักภาษี ณ ที่จ่าย 3% โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2562 ซึ่งผู้ลงทุนที่ลงทุนครบตามเงื่อนไขของ RMF SSF และ SSFX จะไม่ถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายดังกล่าว

การเปรียบเทียบการลงทุนใน กองทุน RMF SSF และ SSFX

ในที่นี้สามารถสรุปเปรียบเทียบรูปแบบของกองทุน RMF SSF และ SSFX ดังตารางที่ 11-8 ดังนี้

ตารางที่ 11-8 เปรียบเทียบการลงทุนในกองทุน LTF RMF SSF และ SSFX

ข้อเปรียบเทียบ	RMF	SSF	SSFX
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุน	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมเงินแบบผูกพันและต่อเนื่องระยะยาวสำหรับไว้ใช้ในยามเกษียณ	เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมระยะยาวมากขึ้น	เพื่อส่งเสริมการลงทุนระยะยาวและสร้างความเชื่อมั่นในระบบตลาดทุน
นโยบายการลงทุน	มีนโยบายการลงทุนหลากหลาย ทั้งหุ้น ตราสารหนี้ ตราสารตลาดเงิน หรือในตลาดต่างประเทศเหมือนกองทุนรวมทั่วไป	มีนโยบายการลงทุนหลากหลาย สามารถลงทุนในหลักทรัพย์ได้ทุกประเภท	มีนโยบายลงทุนในหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 ของ NAV
ระดับความเสี่ยง	มีความเสี่ยงตั้งแต่ระดับต่ำถึงสูง ขึ้นกับนโยบายการลงทุนของแต่ละกองทุน	มีความเสี่ยงตั้งแต่ระดับต่ำถึงสูง ขึ้นกับนโยบายการลงทุนของแต่ละกองทุน	มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากเน้นลงทุนในหุ้น
การจ่ายเงินปันผล	ห้ามจ่ายเงินปันผล	จ่ายเงินปันผลหรือไม่จ่ายก็ได้ หากมีการจ่ายเงินปันผล ผู้ลงทุนที่ได้รับเงินปันผลจะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายร้อยละ 10	จ่ายเงินปันผลหรือไม่จ่ายก็ได้ หากมีการจ่ายเงินปันผล ผู้ลงทุนที่ได้รับเงินปันผลจะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่าย ร้อยละ 10
ระยะเวลาการลงทุน	ไม่น้อยกว่า 5 ปีการลงทุน (นับแบบวันชนวัน) และต้องอายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปถึงขายคืนได้	ไม่น้อยกว่า 10 ปีการลงทุน (นับแบบวันชนวัน)	ไม่น้อยกว่า 10 ปีการลงทุน (นับแบบวันชนวัน)
ความต่อเนื่องของการลงทุน	หากเริ่มลงทุนแล้ว ต้องลงทุนต่อเนื่องอย่างน้อยปีเว้นปี โดยแต่ละปีสามารถซื้อ RMF ได้หลายกองทุน	ไม่จำเป็นต้องลงทุนทุกปี สามารถเลือกลงทุนเฉพาะปีที่ต้องการลดหย่อนภาษีได้ โดยสามารถซื้อ SSF ได้หลายกองทุน	ไม่จำเป็นต้องลงทุนทุกปี แต่มีการกำหนดว่าจะต้องลงทุนระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2563 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563

<p>จำนวนเงินขั้นต่ำในการลงทุนในแต่ละปี</p>	<p>ไม่ได้กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำของการลงทุนในแต่ละปี แต่จะขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละกองทุน</p>	<p>ไม่ได้กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำของการลงทุนในแต่ละปี แต่จะขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละกองทุน (สามารถเลือกลงทุนได้เฉพาะปีที่ต้องการได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี)</p>	<p>ไม่ได้กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำของการลงทุนในแต่ละปี แต่จะขึ้นกับข้อกำหนดของแต่ละกองทุน (ลงทุนได้เฉพาะช่วงเวลาที่กำหนด)</p>
<p>จำนวนเงินขั้นสูงที่ใช้ลดหย่อนภาษีได้ในการลงทุนแต่ละปี</p>	<p>ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี ซึ่งเมื่อรวมกับกองทุนรวมเพื่อการออม กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกันบำนาญ และเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน ต้องไม่เกิน 500,000 บาท</p>	<p>ไม่เกินร้อยละ 30 ของเงินได้ที่ต้องเสียภาษี และไม่เกิน 200,000 บาท ซึ่งเมื่อรวมกับกองทุนรวมเพื่อการออม กองทุนการออมแห่งชาติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกันบำนาญ และเงินสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน ต้องไม่เกิน 500,000 บาท</p>	<p>ไม่เกิน 200,000 บาท โดยแยกต่างหากจากวงเงินหักลดหย่อนค่าซื้อหน่วยลงทุนใน SSF กรณีปกติ และไม่อยู่ภายใต้เพดานวงเงินหักลดหย่อนรวมของเงินสะสม เงินสมทบหรือค่าซื้อหน่วยลงทุนในกองทุนเพื่อการเกษียณอายุทั้งหมด (เป็นคนละวงเงินจาก SSF ปกติ และ RMF)</p>